

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีผลการวิจัยโดยสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 130 โรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างได้ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 16 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 64 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 16 คน และตัวแทนศิษย์เก่า จำนวน 16 คน จากโรงเรียน 16 โรงเรียน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 112 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท คือ

2.1 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงาน

โรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงาน

โรงเรียน

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ตัวแทนผู้ปกครองและศิษย์เก่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน

คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหาร

งานโรงเรียน

2.3 แบบวิเคราะห์เอกสาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจข้อมูล การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสารด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด โรงเรียนจำนวนครึ่งหนึ่งมีอาคารเรียน 1-3 หลัง ส่วนที่เหลือมีอาคารเรียน 4-6 หลัง สำหรับอาคารประกอบทุกโรงเรียนมีโรงฝึกงาน ด้านอาคารชั่วคราวโรงเรียนส่วนใหญ่มีอาคารชั่วคราว 1-3 หลัง สำหรับพื้นที่ของโรงเรียนปรากฏว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่ตั้งแต่ 50 ไร่ขึ้นไป และตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอต่ำกว่า 5 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมากกว่า 30 กิโลเมตร โรงเรียนทุกโรงเรียนจะมีศาสนสถานและสถานเอนามัยหรือโรงพยาบาลอยู่ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

2. สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

จากผลการวิจัย พบว่าในภาพรวมผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 40-49 ปีมากที่สุด และวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดปรากฏว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และเมื่อพิจารณาแยกกรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 40 - 49 ปีมากที่สุด และมีวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดปริญญาตรี สำหรับอายุราชการปรากฏว่าส่วนใหญ่มีอายุราชการ 20 - 29 ปี และดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบันมากที่สุดเป็นเวลา 15 ปีขึ้นไป สำหรับกลุ่มตัวแทนผู้ปกครองและศิษย์เก่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 40 - 49 ปี และมีวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุด คือ ปริญญาตรี

3. สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ส่วนใหญ่มีการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือการบริหารทั่วไป การบริหารงานธุรการ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานปกครอง-นักเรียน การบริหารงานบริการ และการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงาน ปรากฏว่า โรงเรียนนำมาใช้ครบทั้ง 4 ประเภท คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางสังคม ซึ่งสภาพการใช้จ่ายทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

3.1 สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานบริหารทั่วไป

งานบริหารทั่วไป ที่โรงเรียนนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารมากที่สุด คืองานด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานอาคารสถานที่ สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงานบุคคล คือทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรทางสังคม ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายส่วนใหญ่โรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่บุคลากร ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้เคียง ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายส่วนใหญ่ใช้เป็นสถานที่ในการประชุมอบรมพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ทรัพยากรทางสังคมที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทางด้านจิตใจของบุคลากร

สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงานอาคารสถานที่ คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ คหบดีในท้องถิ่น ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายส่วนใหญ่โรงเรียนขอการสนับสนุนงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรทางธรรมชาติที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ กล้าไม้ชนิดต่าง ๆ ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายส่วนใหญ่โรงเรียนนำมาใช้ตกแต่งบรรยากาศภายในบริเวณโรงเรียนให้ร่มรื่นสวยงาม ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ ซึ่งลักษณะการใช้จ่ายส่วนใหญ่

โรงเรียนขอการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ชนิดต่าง ๆ เพื่อมาพัฒนาอาคารสถานที่ของโรงเรียน

3.2 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานธุรการ

งานธุรการที่โรงเรียนนันทวิทยากรท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารมากที่สุด คืองานด้านการบริหารงานสารบรรณ สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงานสารบรรณ คือทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ซึ่งลักษณะการใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่สารบรรณของโรงเรียน ส่วนทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้เคียง ซึ่งลักษณะการใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้เป็นสถานที่สำหรับเจ้าหน้าที่สารบรรณไปศึกษาดูงาน

3.3 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการที่โรงเรียนนันทวิทยากรท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารมากที่สุด คืองานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงานการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางสังคม และทรัพยากรทางธรรมชาติ ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ พระสงฆ์หรือเณร ซึ่งลักษณะการใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนเชิญมาสอน หรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับทางด้านศาสนาให้กับนักเรียน ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ วัดหรือสุเหร่า ซึ่งลักษณะการใช้ ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้เป็นสถานที่สำหรับฝึกปฏิบัติธรรม ทรัพยากรทางสังคมที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญ ซึ่งลักษณะการใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้ในการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ทรัพยากรทางธรรมชาติที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ต้นไม้หรือกล้าไม้ ซึ่งลักษณะการใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับนักเรียนศึกษาค้นคว้า

3.4 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานปกครองนักเรียน

งานปกครองนักเรียนที่โรงเรียนนันทวิทยากรท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารมากที่สุด คืองานด้านการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และงานการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงานการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม คือ ทรัพยากรบุคคล

ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรทางสังคม ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ พระหรือเณรครู ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนเชิงคุณภาพเป็นวิทยากรให้ความรู้และอบรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ วัดหรือสุเหร่า ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และสถานที่ฝึกปฏิบัติธรรม ทรัพยากรทางสังคมที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญ ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนใช้เป็นกิจกรรมให้นักเรียนแสดงควมมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการบริหารงาน การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คือ ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนเชิงคุณภาพเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียน ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด คือ วัดหรือสำนักสงฆ์ ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมจิตใจของนักเรียนให้สงบ เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.5 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานบริการ

งานบริการที่โรงเรียนนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารมากที่สุด คือ งานด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ในการจัดบริการสุขภาพอนามัย คือ ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามลำดับ ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนขอรับบริการตรวจสุขภาพของบุคลากรภายในโรงเรียน ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ โรงพยาบาลประจำท้องถิ่น ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมโรงเรียนใช้เป็นสถานที่ตรวจรักษาโรคให้กับบุคลากรของโรงเรียน

3.6 สภาพการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน

งานโรงเรียนกับชุมชนที่โรงเรียนนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ ในการบริหารมากที่สุด คืองานการสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่โรงเรียนนำมาใช้ ในการสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน คือทรัพยากรบุคคล

และทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งลักษณะการایش ส่วนใหญ่โรงเรียนขอการสนับสนุนทุนการศึกษา และงบประมาณในการบริหารงานของโรงเรียน ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่โรงเรียนนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ สถานประกอบการ ซึ่งลักษณะการนำมาใช้ ส่วนใหญ่โรงเรียนขอการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียน

4. ปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียน และการบริหารงานโรงเรียนที่มีปัญหาในการนำทรัพยากรท้องถิ่นมากที่สุด คือ การบริหารงานวิชาการ สำหรับประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่มีปัญหาในการนำมาใช้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ทรัพยากรบุคคลมีปัญหาในการนำมาใช้มากที่สุด รองลงมา คือ ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรทางสังคม ตามลำดับ สำหรับปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในแต่ละประเภท ปรากฏผลจากการวิจัย ดังนี้

4.1 ปัญหาการใช้ทรัพยากรบุคคล พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบ คือ บุคคลไม่มีเวลา ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และแหล่งทรัพยากรอยู่ห่างไกลจากทางโรงเรียน

4.2 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบ คือ แหล่งทรัพยากรอยู่ห่างไกลโรงเรียน ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และทรัพยากรมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบ คือ แหล่งทรัพยากรอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และทรัพยากรมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางสังคม พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบ คือ ระยะเวลาที่ไม่สอดคล้องกับการใช้ทรัพยากรและโรงเรียนขาดการวางแผนการใช้ทรัพยากร

5. สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน จากข้อมูลผู้ปกครอง นักเรียนและศิษย์เก่า

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงาน ครบทั้ง 4 ประเภท คือ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางสังคม ซึ่งสภาพการใช้จ่ายทรัพยากรท้องถิ่นในแต่ละประเภทสรุปได้ ดังนี้

5.1 สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรบุคคล

ทรัพยากรบุคคลที่โรงเรียนส่วนใหญ่นำมาใช้ในการบริหารงานมากที่สุด คือ พระหรือโต๊ะครู และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งลักษณะของการนำมาใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนจัดมาเป็นวิทยากรให้การอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม

5.2 สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น

ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นที่โรงเรียนส่วนใหญ่นำมาใช้ในการบริหารงานมากที่สุด คือ วัดหรือสุเหร่า ซึ่งลักษณะของการนำมาใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

5.3 สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรทางธรรมชาติ

ทรัพยากรทางธรรมชาติที่โรงเรียนส่วนใหญ่นำมาใช้ในการบริหารงานมากที่สุด คือ ดินไม้ ซึ่งลักษณะของการนำมาใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้ในการจัดสวนหย่อมบริเวณภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น สวยงาม

5.4 สภาพการใช้จ่ายทรัพยากรทางสังคม

ทรัพยากรทางสังคมที่โรงเรียนส่วนใหญ่นำมาใช้ในการบริหารงานมากที่สุด คือ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งลักษณะของการนำมาใช้ส่วนใหญ่โรงเรียนใช้ในลักษณะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา

6. ปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียน จากข้อมูลของผู้ปกครอง นักเรียนและศิษย์เก่า

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ส่วนใหญ่มีปัญหาการนำทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรทางธรรมชาติ มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน สำหรับปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นแต่ละประเภท สรุปได้ดังนี้

6.1 ปัญหาการใช้ทรัพยากรบุคคล พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากที่สุด คือ ทรัพยากรบุคคลไม่ค่อยมีเวลา

6.2 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากที่สุด คือ สถานประกอบการมีจำนวนไม่เพียงพอ

6.3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากที่สุด คือ แหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติอยู่ห่างไกล

6.4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรทางสังคม พบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบมากที่สุด คือ กิจกรรมบางกิจกรรมทำให้เสียเวลาเรียนของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนบางคน ไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ปรากฏว่า มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การนำทรัพยากรบุคคลมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการนำทรัพยากรบุคคล คือ ศึกษานิเทศก์ พระสงฆ์ ผู้ประสบความสำเ็จในการประกอบอาชีพมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยโรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ ทั้งทางด้านวิชาการ และทางด้านอาชีพ มีการขอความสนับสนุนงบประมาณหรือวัสดุ-อุปกรณ์ จะเห็นว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนิยม เบญจศีลารักษ์ (2534) ที่ว่า โรงเรียนมีการนำทรัพยากรบุคคล คือ

ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและครูอาจารย์จากสถาบันอื่น มาใช้งานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของโรงเรียน ดังความเห็นของนักวิจัย ซึ่งอ้างถึงโดย กิติมา ปรีดีติลก (2532) ที่กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญยิ่ง เพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติอันสูงส่ง ดังนั้น งานวิชาการจึงถือว่าเป็นงานสำคัญอันหนึ่งของการบริหารการศึกษา จะเห็นว่าโรงเรียนจึงต้องระดมทรัพยากรทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนหรือในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อนำมาจัดการศึกษาด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

บุคคลในท้องถิ่นที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียนทางด้านวิชาการเป็นหลัก คือ ศึกษานิเทศก์ ในปัจจุบันกรมสามัญศึกษามีศึกษานิเทศก์ทั้งศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา และศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกจังหวัด ที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนตลอดเวลา แต่เนื่องจากโรงเรียนกรมสามัญศึกษาอยู่ห่างไกลกัน ทำให้มีปัญหาทางด้านการเดินทางและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางพอสมควร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำศึกษานิเทศก์มาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นสิ่งที่ดี เมื่อมีข้อจำกัดดังกล่าว โรงเรียนอาจใช้วิธีการรวมกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาใกล้เคียงเข้าด้วยกัน แล้วเชิญศึกษานิเทศก์มาให้ความรู้พร้อมกัน เป็นการประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ ซึ่งประณม แสงสว่าง (2525) และปรีชา นิพนธ์พิทยา (2525) กล่าวสอดคล้องกันว่า การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษานั้น มีทั้งการนำสถานศึกษาออกไปหาชุมชน และนำชุมชนเข้ามาในสถานศึกษา

การให้ความรู้ทางด้านวิชาการ นอกจากจะใช้ศึกษานิเทศก์มาช่วยพัฒนาครูอาจารย์ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรนำครูอาจารย์จากสถาบันอื่นที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการในแต่ละสาขาวิชา มาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วย เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าปัญหาประการหนึ่งในการใช้ศึกษานิเทศก์ คือ ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ประกอบกับในปัจจุบันมีครูอาจารย์จากสถาบันอื่น เป็นจำนวนมากที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่นด้านการทำผลงานทางวิชาการ ด้านการผลิตสื่อ เป็นต้น จึงควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากบุคคลดังกล่าวด้วย

สำหรับในประเด็นที่โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการนำพระสงฆ์มาใช้ในการให้ความรู้ทาง ด้านพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว เพราะจากการสำรวจข้อมูลโรงเรียน มัธยมศึกษาพบว่าทุกท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่จะมีวัดตั้งอยู่ด้วยเสมอ ซึ่งทำให้การติดต่อประสานงาน ระหว่างโรงเรียนกับพระมีความสะดวกมากขึ้น ประกอบกับเนื้อหาสาระของการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ บุคคลที่จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้นักเรียน ได้ดีที่สุดในเชิงควรเป็นบุคคลที่รู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ในศาสนาด้วย ในการใช้ทรัพยากรบุคคล มาช่วยในการเรียนการสอนดังกล่าว จะเห็นว่า สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาของกรม สสามัญศึกษา (2531) ที่ว่ากรมสามัญศึกษาเชื่อว่า โรงเรียนที่ดีต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน โรงเรียน ควรจะใช้ทรัพยากรของชุมชน การเรียนการสอนในหลายเรื่อง ควรใช้ชุมชนเป็นห้องเรียน และในหลายกรณีควรเชิญผู้รู้ในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชนให้ความรู้แก่นักเรียนและร่วมในการเรียน การสอนของโรงเรียนด้วย

ทางด้าน การนำผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาใช้ในการให้ความรู้ ทาง วิชาชีพแก่นักเรียนหรือการขอความสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ก็ทำนอง เดียวกันกับการใช้ประโยชน์จากศึกษานิเทศก์ หรือพระสงฆ์ ดังที่กล่าวไว้แล้วเบื้องต้น แต่มี ประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่า น่ามาอภิปราย คือ การขอความสนับสนุนด้านงบประมาณ หรือวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันงบประมาณส่วนใหญ่ของโรงเรียน ได้มาจากทางราชการและเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนจัดเก็บในแต่ละปีการศึกษา แต่ปรากฏว่า งบประมาณดังกล่าวไม่ค่อยเพียงพอ ดังที่ ทองอินทร์ วงศ์โสธร และ ทรัพย์ ลินลารัตน์ (2525) ได้สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาาระดับสูงว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า เงินนอกงบประมาณและเงินงบประมาณที่มีอยู่นั้นค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอกับการปรับปรุงคุณภาพ ของการศึกษา โดยเฉพาะเงินบำรุงการศึกษานั้น ไม่เคยพอใช้เลย เงินงบประมาณก็มักจะไม่ เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระชัย จีระชาติ (2533) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหา ระบบบริหารงานมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พบว่า การจัดสรรทรัพยากรกรมสามัญศึกษา ได้จัด สรรงให้โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในเรื่อง คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการปฏิบัติ งาน พร้อมทั้งได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการจัดสรรทรัพยากรไว้ด้วย แต่การจัดสรรจริงต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานและมีปัญหา คือ โรงเรียนได้รับทรัพยากรไม่เพียงพอ

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรขอความสนับสนุนงบประมาณจากชุมชน เช่น จากผู้ประกอบการนักเรียน ผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ พ่อค้า คหบดี เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสนับสนุนที่จะให้โรงเรียนระดมทรัพยากรงบประมาณจากท้องถิ่น มาช่วยในการจัดการศึกษา เพราะนอกจากโรงเรียนจะได้รับประโยชน์จากการได้งบประมาณเพิ่มเติม เพื่อนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพแล้ว ชุมชนจะมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน มีความรักและความผูกพันต่อโรงเรียน ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีปัญหาสิ่งหนึ่งประการใดชุมชนก็จะสามารถเข้ามาให้ความช่วยเหลือหรือเข้ามาร่วมแก้ปัญหาด้วย ซึ่งเป็นไปตามบัญญัติ 10 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการที่คาดหวังว่า โรงเรียนมาตรฐานต้องมีองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชน มีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการของสถานศึกษา

2. การนำทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการนำทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระ มาใช้งานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจคือ การใช้สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ มาช่วยในการเรียนการสอน นั้น เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนอย่างยิ่ง

เนื่องจากในปัจจุบันกระแสโลกได้เปลี่ยน จากภาคเกษตรกรรมมาเป็นภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น สถานประกอบการในท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างมากมาย โรงเรียนในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งในส่วนสังคม ที่มีหน้าที่พัฒนาคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถประกอบอาชีพสุจริตได้ จึงควรรใช้สถานประกอบการเป็นสถานการณ์จริงให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในวิชาอาชีพ นักเรียนจะได้ทั้งความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไปพร้อมกัน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนบางคนมองเห็นช่องทาง ในการประกอบอาชีพที่สุจริตของตนเองอีกด้วย และการนำสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระ มาใช้ประโยชน์นั้น โรงเรียนจะประหยัดงบประมาณด้านอาคารสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์ได้พอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เรือง เจริญชัย และ เสรี ลาซโรจน์ (2525) ที่ว่า สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

นอกจากจะช่วยให้โรงเรียนสนองหลักการ และจุดหมายของหลักสูตรแล้ว ยังมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระในด้านอาคารสถานที่ และอุปกรณ์ของโรงเรียนอีกด้วย

สำหรับปัญหาการใช้สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนแหล่งทรัพยากรมีไม่เพียงพอและอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรทำการสำรวจแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นทั้งหมด แล้วดำเนินการติดต่อประสานงานกับเจ้าของแหล่งทรัพยากร และผู้ปกครองนักเรียน ให้ชัดเจนและเข้าใจตรงกันในเรื่องการส่งนักเรียนไปฝึกปฏิบัติงาน อาจช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ เช่น ให้นักเรียนฝึกงานในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ หรือในช่วงปิดภาคเรียน แต่ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต้องนิเทศงานอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทสำคัญมากในการประสานประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งในเรื่องนี้ เสรี ลาชโรจน์ (2531) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารไว้ว่า หากผู้บริหารสามารถทำให้คนทั่วไปรู้สึกมีความผูกพัน ในฐานะผู้อุปการะช่วยเหลือโรงเรียนได้มากเท่าใด การระดมกำลังและทรัพยากรมาพัฒนาโรงเรียนก็จะเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

3. การนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการนำทรัพยากรธรรมชาติคือ ต้นไม้หรือกล้าไม้ มาใช้ในการบริหารงานอาคารสถานที่ โดยนำต้นไม้หรือกล้าไม้มาตกแต่งบรรยากาศภายในบริเวณโรงเรียน ให้สวยงามสะอาด ร่มรื่น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นสิ่งที่โรงเรียนสมควรดำเนินการอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โรงเรียนจึงต้องสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้นักเรียนมีความรู้สึกจิตใจสงบ มีความรัก ความผูกพันต่อกัน

บรรยากาศภายในโรงเรียนโดยเฉพาะบรรยากาศทางกายภาพเป็นบรรยากาศที่สร้างได้สะดวกและรวดเร็ว โดยนำวัสดุทางธรรมชาติ คือ ต้นไม้ชนิดต่าง ๆ จัดสวนหย่อมหรือสวนป่าบริเวณรอบ ๆ อาคารเรียนขณะเดียวกันโรงเรียนก็อาจเสริมแต่ง ด้วยบรรยากาศทางวิชาการไปพร้อมกันดังที่ โกวิท วรพิพัฒน์ (2536) กล่าวถึงอุทยานการศึกษาว่า มุ่งหวังให้โรงเรียนพัฒนาให้เป็นสถานที่ร่มรื่น มีความสะอาด เป็นระเบียบสวยงาม อันจะเป็นแหล่งความรู้ แหล่งส่งเสริมจิตใจคนที่เข้าไปอยู่ ทำให้คนเจริญอกงาม นักเรียนจะได้ศึกษาหาความรู้ไปในขณะ

เดียวกัน

สำหรับต้นไม้หรือกล้าไม้ที่นำมาใช้ จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ บริการจากศูนย์เพาะชำกล้าไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น แต่ก็มีปัญหาบางส่วน กล่าวคือ กล้าไม้ที่มีอยู่ ไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน หรือมีจำนวนไม่เพียงพอ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรมีการวางแผนการซักล้าไม้หรือต้นไม้ไว้ล่วงหน้า อย่างน้อย 1 ปี และประสาน กับกรมป่าไม้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมกล้าไม้ให้ตรงและเพียงพอับความต้องการ ของโรงเรียน ก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาได้พอสมควร

4. การนำทรัพยากรทางสังคมมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีการนำทรัพยากรทาง สังคม คือกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมวันสำคัญของชาติ มาใช้ในการจัดกิจกรรม พัฒนาชุมชน ประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีประโยชน์คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนนั้นอาจ กระทำได้ 2 แนวทาง คือโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับชุมชน หรืออีก แนวทางหนึ่ง โรงเรียนจัดกิจกรรมขึ้นแล้วชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยในวันสำคัญต่าง ๆ เป็น วันจัดกิจกรรม ซึ่งทั้งสองแนวทางผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรดำเนินการทั้ง 2 แนวทาง ตามความเหมาะสม ตามสภาพแวดล้อมของชุมชน เช่น ชุมชนมีการจัดกิจกรรมประจำปีทุกปี ในกรณีนี้ โรงเรียนควรพาครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง และเมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรม ภายในโรงเรียน ชุมชนก็จะเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บันด์ดา จุลเสวก (2528) ที่ว่าวิธีการบริการชุมชนที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ส่วนกลาง คือ การใช้วิธีโรงเรียนสู่ชุมชนและชุมชนสู่โรงเรียน

การจัดกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาชุมชน นั้น ผลการวิจัยพบว่า มีโรงเรียนบางโรงเรียน ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการให้บริการความรู้กับชุมชน โดยโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ประสาน กับหน่วยราชการ สถานประกอบการ หรือหน่วยงานเอกชน ให้ได้มาพบกับประชาชนในชุมชนในวัน ที่มีกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้โรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมดังกล่าว เพราะโรงเรียนมัศึกษามีความพร้อมทั้งด้านอาคารสถานที่ วัสดุ-อุปกรณ์ และบุคลากร ประกอบกับโดยหลักพื้นฐานแล้วโรงเรียนกับชุมชนไม่สามารถแยกจากกัน

ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิไล ตั้งจิตสมคิด (2528) ที่กล่าวว่าโรงเรียนไม่จำเป็นต้อง
 ว่ามีหน้าที่รับผิดชอบแต่การสอนภายในโรงเรียน แต่มีความรับผิดชอบและหน้าที่ต่อการศึกษาของ
 ทั้งชุมชน โรงเรียนจึงมีบทบาทในการส่งเสริมความเป็นอยู่ของทุกชีวิตในชุมชนด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

กรมสามัญศึกษา

1. ควรจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำทรัพยากรท้องถิ่น
 มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการขอความร่วมมือกับกระทรวง
 หรือหน่วยงานอื่นที่สามารถสนับสนุนงานของโรงเรียนได้ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวง
 มหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้การประสานงานการนำทรัพยากร
 ท้องถิ่นมาใช้ในระดับโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. กรมสามัญศึกษา ควรมีการกำหนดโครงสร้างให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน
 มีคณะกรรมการศึกษา โดยเชิญบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ชัดเจน
4. กรมสามัญศึกษา ควรสนับสนุนงบประมาณค่าตอบแทนวิทยากรท้องถิ่นให้กับโรงเรียน
 เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนในเขตชนบทห่างไกล
5. กรมสามัญศึกษา ควรพิจารณาเพิ่มจำนวนศึกษานิเทศก์จังหวัดให้มากขึ้น เพื่อให้
 เพียงพอกับการบริการโรงเรียนในจังหวัด

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา/โรงเรียน

1. ควรมีการสำรวจข้อมูลแหล่งทรัพยากรท้องถิ่นทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูอาจารย์ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน กับผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งบุคคลในท้องถิ่นเป็นกรรมการศึกษา เพื่อร่วมปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
5. โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ควรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นร่วมกันทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยรูปแบบการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดต่าง ๆ
2. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษาอื่น